

Милан Ђорђевић

ГРАМАТОЛОШКИ КОД ЈЕЗИКА

„Највећи део човекове спознаје је заснован на једноставној истини да практично свака идеја или поставка- на према томе све знање- претпоставља визуелне утиске“

Никола Теасла

ТРСКА

Немам само речи,
Него и Оца.

Уместо у Јерусалим,
Христ улази у трску.

Ти си, трско, моја мајка –
Ти ме рађаш и дојиш.

Како лепо спава ово дете
надојено млеком.

Препушта подрхтавању трске
да посведочи ко је
уистину било.

Д. Ј. Данилов

Управо од времена када је у западној филозофској мисли преовладало схватање да се о језику може исправно говорити тек ако се има у виду трансцендентална перспектива (говорити о језику језиком, њим самим) која се односи на услове могућности сазнања његове логосне конституције (логос као топос ноетос), било је могуће у смислу једне генетичке спознаје (Чомски, Ленеберг, Жакоб) истовремено стећи и релеватност о важењу могућег напретка у његовом разумевању. Будући да овакав херменеутички захтев за универзалношћу истовремено подразумева и разумевање искуства света посредовано њиме био је сасвим довољан разлог да у фундаменталним наукама буде остварен пут до саморефлексивности самог језика. Управо према критичкој оцени концепције науке (Карл-Ото Апел: „Наука као еманципација“) и Гадамеровог разумевања смисла („Сцијентистика, херменеутика, дијалектика“) „посредоване традиције“ била је омогућена „контролисана херменеутичка комплементарна спознаја и критичка рефлекција“ (Стр. 348.). Ово је нужно имати у евиденцији с обзиром да је у критичкој деструкцији и реконструкцији историје филозофије показано „колико су одређења језика која су полазила од

функције означавања и саопштавања била филозофски недовољна“. Додао бих томе да пред питањем о бићу бивствујућег језика (рекох већ, у свету) у књижевној критици (али и не носи само у њој) често остаје (о-стаје) не осветљено присуство/утицај личног и колективно несвесног будући да језик ипсе интелектус у себи носи једну архитиполошку појмовност и смисао. О томе, када је у питању јединство свесне и бесвесне делатности као својеврсне предручности у песничком језику, најбоље казује Карл Густав Јунг појмом о правизији (*participation mystique*). Отуда херменеутичка рефлексија о песми „Трска“ аутора Драгана Јовановића Данилова („Говорити с водопадима“, стр. 41.) мора уважити чињеницу о урођеним могућностима представа које се „јављају само у обликованој материји као регулативни принципи њеног обликовања“, што значи да се тек на основу оствареног песничког језика у делу може својеврсним фонон-фотон-графем изоморфизмом показати „модел“ (комплементаран скуп фонеметријских облика) његове праисконке слике. Њена граматографемска (граматолошка) конструкција је овде изражена ауторовом интелектуалном интуицијом (Георгиј Николајевић Ситин: „Својим унутрашњим погледом блиставошћу муње“) о оном математичком („хипокеименон“, оном што лежи у основи о коме говоре феноменолози) у самом језику, састављене из две целине, доње фонеметријске слике антрополошког кода, Енергије Оца (тачка и стих 2.) и горње, вибраторне до тачке 9 (9. стих: „Препушта подрхтавању трске“) са јасним унутрашњим симболом слова „X“ код тачака 4/5/6: и одговарајућих стихова: „Христ улази у трску/Ти си, трско, моја мајка – ти ме рађаш и дојиш“.

У целој архитипској конструкцији праисконске слике управо је тачка „3“ преломна („Уместо у Јерусалим“) од које се формира фрекфрентни, стојећи „талас“ (значајна

дистантна корелација тачке „2“ и „9“) у коме нуминозни бљесак првобитно преображеног светлосног слова „3“ као гениуиним трагом о узвишености сведочи („да посведочи ко је//уистину било“) о прочишћавајућим моћима трске која мисли али и градитељски уздиже до јединства истине и лепоте. Ако притом реч „трска“ значи и глас, онда се та семантема односи на појам о Оцу (тачка и одговарајући стих 2.) на чијем се унутрашњем грама-тографском облику (из перспективе тачке “3” – X2 и O - вода!) као фундаментум инцонцусум заснива цела геометријска конструкција/слика песничке поруке.

Ако се пак по индијској митолошкој мисли појам трске односи на значење вертикалне осе (ветаса) израсле из првобитних вода као извора живота, онда се та чињеница овде види из положаја и везе тачака „5“ и „6“ као потпуног места узајамне пројекције (истог смера) ових према тачкама „4“ и „2“. Из те „равнотеже“ само тачка „7“ и њој припадајући (из слова „X“) израз персоналитета (положај одговарајућег троугла) представља оног „који лепо спава“ „уљуљкан“ вертикалним односом тачке „9“ и „надојен“ оним што ову граматолошку констелацију држи отвореном и за друга проширена значења збирне именице трашћара (TRC – чара: Творац/родио/Сина). Преко ове пројекције, ако бисмо је разумели као схему формативне генезе (Гистав Гијом: радикални бинарни тензор) и као релацију својеврсне инциденције (Инциденце: у самом себи и изван себе!), она притом изражава појам зрака (З) као љубав према другим трскама будући да својом особеношћу „нагиње“ као талас у свеопштој фрекфенцији света. Као кардинални догађај у матриксу основних праслика (архетиполошких облика) својствених колективно несвесној психи, песничка интуиција Данилова, попут бљеска муње, озрачила је овде квантнохолографском истовременошћу граматолошки

ниво песничког језика као најбољи доказ његове трансцендентне функције. Њено постојање поред информационе физике која се бави животом и свести са аспекта самоорганизације (сценарија), нове лингвистичке парадигме о био-психо-информационој природи језика и таласне генетике, оригинална песничка интуиција и у овом песничком остварењу је онај нервус пробанди (најуверљивији доказ) да је човек биолошки писмен. Будући да је оно математичко основна претпоставка свег знања о стварима, како каже Хајдегер о Кантовим тезама о битку („нешто што некако већ поседујемо“), ова се и овом Даниловој интуитивној хришћанској представи о бићу као *ens creatum* потврдила у јединственој представи – трију фонеметријских облика („математичких црта“): кретања, стварања и љубави. Према исраживањима у математичкој лингвистици и песништву ова архетиполошка слика сагледана је кроз узајамну инскрипцију пет црта и одговарајућих тачака (3x4x5x6x7) при којој се поклапање тачака 10 и 6 у тој с-вези односи на „*punctum divinitus optum*“ (Јунг: „тачка која потиче од Бога“) да „посведочи ко је“ јер „ти ме рађаш и дојиш“! Ако су научна истраживања већ потврдила да су „језик и говор (тврдим: овде посебно песнички језик у својој трансцендентној и естетској функцији. прим. М.Ђ.) као синергетски психо-био-физички систем макроскопска репрезентација фрактално-квантних можданих процеса који у својој основи имају законе златног пресека и савршених бројева“ (Ђуро Коруга), онда се та логосна природа језика овде граматолошки испољила у „златном“ значењу слова „Х“ и идеалитету (слагању/подударности) пресецања значења стихова и места бројева на слици. И као што је Тесла претварао водопаде у светлост, Данилов је у разговорима са њима (ауторова књига: „Разговор с водопадима“) у тој истој светлости открио архетиполошку

слику артикулације. Она се у овом случају реализовала у аглутинарајућој и групирајућој интерцепцији истовремено која је у самом тренутку попут бљеска припала језичкој супстанцији под обликом. Тако се и на овом примеру види (!) како оно математичко као предлежеће у смислу једне *mathesis universalis* стоји у пројекцији с језиком.